עד 100 מטרים

השראה לתוכנית לימודית חלופית לימי קורונה עריכה: אוראל נאמן
orelne@gmail.com

הרעיון
◦ למידה מתרחשת בכל מקום ובכל זמן, ללא מגבלות, כללים או חוקים.
◦ למידה נתונה בידי התלמיד, ההוראה בידי המורה או מי מהסובבים את התלמידים.
◦ למידה נעשית בהנאה, ודורשת הנעה.
לכן, משמעות הלמידה בימי קורונה היא אחת – העברת האחריות על הלמידה אל התלמידים תוך ביצוע מעקב עליה ומתן תשומת לב ייחודית למצב הרגשי והחברתי של התלמידים, מעבר להישגים או להספק החומר.

חוברת זו היא חוברת השראה ורעיונות אשר מדגימה פעילויות חלופיות לימי קורונה בבית, שאינן תלויות רק במורה או בהורה או בזמינות מיידית של אמצעים טכנולוגיים (עדיין נדרשת היערכות מתאימה בהכנת החומרים) וניתנות לפריסה לאורך זמן.
◦ התוכנית כתובה בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד אך בוודאי ובוודאי פונה אל שני המינים!

כ"ד/ניסן/תש"ף

ההצעה (אם משולב במערכת הלימודים הבית ספרית)

◦ פריצת מסגרות הזמן והמרחב: הבנה כי מרחב הלמידה החדש הוא הבית וסביבתו ולכך מצטרפת הבנה כי זמן הלמידה רחב גם הוא.
◦ לכן, לאורך היום יש ליצור עוגן אחד או שניים של פעילות בהוראה ישירה (עם העדפה לשיח רגשי וחברתי), בכל שאר הזמן הלמידה היא עצמאית דרך חקר, פרויקטים, אתרים ברשת, תופעות וכדומה.
◦ ניתן, כמובן, להפוך כמעט כל מערך הנתון בתוכנית הלימודים למערך למידה עצמאי, בליווי מינימאלי ובהנחיה מרחוק.
◦ טווח זמני המשימות יכול לנוע עד חודש, כאשר אחת למספר ימים מתקיים מפגש קבוצתי, לשיתוף תוצרים, ללמידת עמיתים, להתעניינות ומעקב אחר התקדמות ולהעלאת שאלות.
◦ המשמעות: גמישות בניהול ההוראה, גמישות בניהול הלמידה, לקיחת אחריות על הלמידה, שגרה גמישה,
למידה פעילה, למידת חקר, פיתוח מיומנויות למידה, סקרנות, עמלנות...

איך זה קורה?

מנתחים ומסיקים מתצפתים / עורכים ניסוי / חוקרים / צופים

קובעים מסגרת זמן
אישית לכל משימה

מערכת לדוגמה...

בוקר טוב:
בוקר של
חלומות1

בוקר טוב:
בוקר של
חלומות2

בוקר טוב:
בוקר של
קריאה

בוקר של
כושר:
כושר גופני 1
כושר גופני 2

בוקר של
שיעמום

בוקר טוב:
בוקר של
רעיונות

אני מבקר
טלוויזיה

אני מבקר
קולנוע

אני פרשן
חדשות

אני אלוף
השחקנים

אני פשוט

אומן

אני מבקר
מסעדות

מדע בבית אתגרי
חשיבה

שרשראות
שירים

בלאגן בבית-
רוב גולדברג

מודדים את

העולם:
אורך
נפח

סדנת אומן
עם חנוך
פיבן

נושמים טבע בשפת ה-ב' לומדים לקדד

לומדים
בהרחה

לפני
השינה:
מופעי הירח

אני וגופי

בתחילת יום
או בסופו:

יום נפלא

קוראים מדע לומדים
בצפייה:
תוכניות
החינוכית

לילדים

לומדים
בהאזנה:

פודקאסטים
לילדים

מטרתה של מערכת היא לשמור על עוגני למידה
ממוקדת במהלך היום. מנהל המערכת הוא התלמיד, הוא קובע את לוח השעות, את
מיקום ההפסקות, אורך יום
הלמידה ומשך כל פרק למידה, כאשר הקצה הוא תוצר למידה
משמעותי ברמה האישית.

המערכת גמישה ומאפשרת כל
שינוי.

המערכת יכולה להשתלב בזו
הבית ספרית הקשיחה.

בוקר של חלומות
רמה א'

מה חלמתם הלילה?

• ציירו את החלום שלכם.

• כתבו וספרו את החלום
שלכם.

• מצאו תמונות או איורים
ברשת וערכו את סיפור
החלום שלכם באמצעותם.

בוקר של חלומות
רמה ב'

מה חלמתם הלילה?

• כתבו וספרו את החלום שלכם.
נסו לתאר כמה שיותר פרטים
שהופיעו בחלומכם: צבע, מיקום, דמויות, לבוש, תחושות
וכדומה.

• אספו חפצים בבית שקשורים
בחלום שלכם, ארגנו אותם כך
שיספרו את סיפור החלום
שלכם וצלמו – ערכו יומן מצולם
של חלומות.

ף

תש"

ניסן/

/

ד

"

כ

בוקר של קריאה

ספרים יכולים להיות החברים הכי טובים שלנו.
הבוקר הזה בוחרים ספר לקריאה
או ממשיכים לקרוא בספר שכבר

התחלנו למשך חצי שעה או יותר... ועונים על שלוש שאלות:
הופתעתי מ...)מה הפתיע

•

)

אתכם בפרק?
מה לדעתכם

מעניין אותי אם...)

•

)

יקרה בהמשך?
מילה חדשה שלמדתי...)אם

•

הייתה כזו(

או

עורכים איור לאחד הפרקים

•

כיצד ניתן לבטא את

שקראנו –
הסיפור באיור? אילו סוגי איורים
קומיקס? איור

יכולים לסייע?)
)

ברמזים? איור מדוייק?

בוקר של שעמום

נפל עליכם שעמום?!

השלימו: משעמם לי כי...

אם חבר שלכם היה משתעמם ומבקש שתציעו לו להפיג את השעמום, מה הייתם מציעים לו?

ערכו רשימה של דברים שאתם רוצים לעשות... בחרו ועשו אחד מהם.

ערכו רשימה של דברים שאתם צריכים לעשות... בחרו ועשו אחד מהם.

שברו שיגרה: כתבו מהו סדר היום שלכם, בחרו מתוכו דבר אחד והזיזו או שנו אותו (למשל: אתם נוהגים לאכול בשעה 12:30, אחרו את האוכל לשעה 13:00 או אתם עושים תרגילי כושר, חפשו דרך לשנות את התרגילים אך עדיין לעבוד על אותם שרירים).

התחילו מייד לבצע תרגילי כושר או שימו מוזיקה וריקדו או קחו דף ושרבטו עליו.

שנו פרט מסוים בעיצוב החדר שלכם.

תשתעממו... (סתאאאם!)

שעמום הוא דבר מפחיד, אבל
למה?

שעמום גם יכול להכריח אותנו
להיות יצירתיים, לפתח את
הסקרנות ולהפוך כך למומחים
בהפגתו...

קמתם בבוקר ואתם
משועממים?

בחרו מתוך רשימת האפשרויות
שאלה או פעולה וענו או בצעו
אותה.

בוקר של רעיונות
העלו רעיון, לפחות פעם בשבוע על
פי האפשרויות הבאות או כל דבר
שתציעו בעצמכם:
תכננו, שרטטו, בנו, ציירו, תארו, צרו
דגם...

• גן השעשועים החלומי...
• הרובוט שלי יוכל...
• המפלצת המצחיקה שלי...
• המכונה המדהימה שלי...
• החדר המעוצב שלי...
• הטיול הבא שלי...
חשבו על כל האלמנטים שצריכים
להיות בתכנון שלכם, על המאפיינים וכל דבר נוסף שיסייע
לכם...

אני מבקר טלוויזיה

או קולנוע

שאלות מנחות לביקורת טלוויזיה או סרט

מהי התוכנית או הסרט בהם צפיתי?

מהו סוג התוכנית או הסרט? (אקטואליה, הומור, דוקומנטרי, תכנית ראיונות, אנימציה, ביוגרפיה, נוער, ילדים, טבע, מדע, הסטוריה, בישול...)

למי מיועדת התוכנית או הסרט? (למבוגרים, לילדים קטנים, לילדים גדולים, לנוער)

מה אהבתי בתוכנית או בסרט?

מה לא אהבתי בתוכנית או בסרט?

מה למדתי מהתוכנית או מהסרט?

האם אני ממליץ לחברי לצפות בתוכנית או בסרט? כמה כוכבים אתן לסרט או לתוכנית?

בחרו כותרת מעניינת לטור הביקורת שלכם.

צפיתם בתוכנית טלוויזיה?

זה הזמן לבקר אותה.

ביקורת טלוויזיה או קולנוע מכילה
את ההמלצות על תוכנית טובה או
המלצות שליליות על תוכנית שלא
מצאה חן בעיניכם.

קראו המלצות על תוכניות טלוויזיה
וסרטים ונסו אתם לבחור תוכנית או
סרט לביקורת שלכם. כתבו טור
ביקורת עיתונאי ואת הביקורת הפיצו
לחברכם בוואטסאפ או במפגש
הזום הכיתתי הקרוב (בתיאום עם
המורה, כמובן).
שימו לב לשאלות המנחות לגבי
הביקורת.

שאלות מנחות לביקורת טלוויזיה

דוגמאות לטורי ביקורת:
סוניק – הסרט: הילדים ייהנו, המבוגרים פחות זה לא הטופ של פיקסאר, אבל זה סרט מוצלח

אני פרשן חדשות

איך להישאר מעודכנים?

המהדורה הצעירה של ערוץ 12

חדשון לילדים בעברית קלה

פרשני חדשות מתארים ומסבירים
את החדשות לציבור הרחב.

מצאו חדשה אחת שעניינה אתכם
באופן מיוחד בכתבה כתובה או
מצולמת, צלמו את עצמכם
מסבירים את החדשה ובעזרת

הצילומים צרו יומן חדשות דיגיטאלי
תוכלו להעלות את

שבועי –

הצילומים בערוץ יוטיוב שלכם או

להעביר את הצילום לכיתה באמצעות המורה.
כדי לקבל השראה וגם כדי להיות
מחוברים למה שקורה, ניתן
להתחבר ללינקים המצורפים.

אני אלוף השחקנים
מכירים דמקה? שחמט? שש-בש?
סולמות ונחשים? רביעיות? משחק
הזיכרון? חמש אבנים? קווידיץ'?
כדורגל?

זו ההזדמנות להרכיב משחקים משל
עצמכם בהם תוכלו לשחק בבית,
תוכלו להעתיק משחק קיים או
להמציא משחק משל עצמכם.

שחקו במשחק.

כתבו הוראות מדויקות ככל הניתן
למשחק.

עצבו למשחק קופסה – חשבו מה
צריך להיות על הקופסה? סימונים,
הוראות, תמונות.

חשבו על מאפיין המשחק – כיצד
תהפכו משחק קבוצתי ששיחקתם
בעבר במגרש או בחצר, למשל,
למשחק ביתי שניתן להכניס
לקופסה?

פשוט אומן

באומנות קיימים זרמים שונים:
ריאליזם
אבסטרקט
גיאומטרי
סוריאליסטי
אקספרסיוניזם
ריאליזם
דאדא ואחרים.

בחרו בכל פעם זרם אחד,
חפשו שם של אומן המייצג
את הזרם והביטו ביצירותיו.

ערכו תעודת זהות ליצירה.

תעודת זהות ליצירה

יצירה מהזרם...
שם היוצר...
שם היצירה...

איזה רעיון, לפי דעתך, רצה היוצר לבטא ביצירתו? צור יצירה משלך המבטאת את הזרם בו בחרת

מבקר המסעדות

דוגמאות לתוכניות בישול ולביקורת מסעדות בלוג הבישול המצולם של ביג דן
ערוץ ביקורת המסעדות של ניב גלבוע
טור ביקורת המסעדות של ביצה עלומה

אבא מכין שקשוקה?

אמא הכינה עוגיות מדהימות? הזמנתם אוכל במשלוח?

זה הזמן לכתוב טור ביקורת או לצלם תוכנית בישול משותפת.
כתבו את המתכון המלא של

•

המאכל.
הסבירו את שלבי ההכנה.

•

מה אתם אוהבים במאכל?

•

ממליצים? מה הניקוד

•

שהייתם נותנים לשף ובכמה

הייתם מתמחרים את המאכל?

מדע בבית

◦ כללי כתיבת דו"ח מדעי:

1. שם הניסוי ושם עורך הניסוי.

2. מבוא: הסבירו מהי התופעה שהניסוי מציג?

3. שאלת המחקר: מהי השאלה המדעית שהניסוי אמור לענות עליה?

4. חומרים ושיטות: ערכו רשימת חומרים ששימשה אתכם בניסוי, כתבו הוראות לעריכת הניסוי.

5. תוצאות: תארו את תוצאות הניסוי, ניתן להוסיף צילום או גרף או טבלה.

6. דיון ומסקנות: מה הניסוי לימד אותנו? הסבירו את התוצאות.

7. רשימת מקורות: באילו מקורות מידע נוספים נעזרתם לכתיבת הדו"ח?

גלשו אל אתר האינטרנט של מכון
דוידסון "מדע בבית"

בחרו לכם ניסוי וערכו ספר ניסויים או
מצגת ניסויים.
• צלמו את הניסויים ואת
תוצאותיהם.

• ערכו דו"ח ניסוי לפי כללי כתיבת
דו"ח מדעי (כמו מדענים אמיתיים).
• אם אין באפשרותכם לערוך את
הניסוי בבית, תוכלו לצפות
בסרטוני הניסוי שבאתר.

אתגרי חשיבה –

חידות גפרורים

גפרורים צורות 7 גפרורים צורות 8 חידת גפרורים יעה

גפרורים צורות 4 גפרורים צורות 5 גפרורים צורות 6

גפרורים צורות 1 גפרורים צורות 2 גפרורים צורות 3

מ3 משולשים ל5

חידת גפרורים עם דג משולשים

4 משולשים מ6
גפרורים

חידת גפרורים 75 חידת גפרורים 76 חידת גפרורים 77

חידת גפרורים 72 חידת גפרורים 73 חידת גפרורים 74

חידת גפרורים 69 חידת גפרורים 70 חידת גפרורים 71

חידת גפרורים 66 חידת גפרורים 67 חידת גפרורים 68

חידת גפרורים 63 חידת גפרורים 64 חידת גפרורים 65

חידת גפרורים 60 חידת גפרורים 61 חידת גפרורים 62

חידת גפרורים 57 חידת גפרורים 58 חידת גפרורים 59

חידת גפרורים 54 חידת גפרורים 55 חידת גפרורים 56

חידת גפרורים 51 חידת גפרורים 52 חידת גפרורים 53.

פיתוח המוח הוא דבר חשוב

מאוד בימים אלו וכדי לאמן אותו כל מה שצריך הוא...
גפרורים.

הכינו קופסת גפרורים / קיסמים והתחילו לפתור את
חידות הגפרורים של אתר יויו.

)תוכלו למצוא באתר
משחקים רבים, דפי צביעה
ופעילויות פנאי רבות(.

חידת גפרורים 48 חידת גפרורים 49 חידת גפרורים 50

חידת גפרורים 45 חידת גפרורים 46 חידת גפרורים 47

חידת גפרורים 42 חידת גפרורים 43 חידת גפרורים 44

חידת גפרורים 39 חידת גפרורים 40 חידת גפרורים 41

חידת גפרורים 36 חידת גפרורים 37 חידת גפרורים 38

חידת גפרורים 33 חידת גפרורים 34 חידת גפרורים 35

חידת גפרורים 30 חידת גפרורים 31 חידת גפרורים 32

חידת גפרורים 27 חידת גפרורים 28 חידת גפרורים 29

חידת גפרורים 24 חידת גפרורים 25 חידת גפרורים 26

חידת גפרורים 21 חידת גפרורים 22 חידת גפרורים 23

להזיז 3 גפרורים חידת גפרורים 19 חידת גפרורים 20

גפרורים משולשים חידת גפרורים 17 חידת גפרורים 18

חידת גפרורים 15 חידת גפרורים קלה חידת גפרורים 16

מכונות רוב-גולדברג

מכונת רוב-גולדברג היא מערכת
המבצעת תהליך פשוט מאוד בצורה
המורכבת ביותר בתגובת שרשרת

למשל: כדי להכניס גולה לתוך כוס
בונים מערכת בה יש לעבור חמישה או
עשרה שלבים שסופם יגרום לגולה
להיכנס אל תוך הכוס)כמו בסרטון
הזה(.

נסו לבנות מכונת רוב-גולדברג
בחדרכם, עבדו בשלבים, כל פעם על
שלב אחד והוסיפו שלבים נוספים עד
שהמכונה תהיה מספיק מורכבת
מבחינתכם. תוכלו להשתמש, כמובן,
בכל פריט שתרצו.

צלמו את פעולת המכונה והשוו בין
מכונות שנבנו על ידי חבריכם – מי
מצליח לבנות מכונה יותר מורכבת?.

נסו לחשוב:

• מה ניתן ללמוד ממכונת רוב-
גולדברג?)פיסיקה, מבנה
מערכות, השפעה(.

שרשראות שירים

כיף להאזין למוזיקה אך אפשר להפוך את ההאזנה לאתגר:

בחרו נושא שמעניין אתכם ומצאו שיר שמדבר על הנושא הזה.

מצאו נושא נוסף שעולה מתוך השיר שבחרתם ומצאו שיר שמדבר על הנושא הזה.
ערכו שירים המתחברים זה

במשך שבוע,

כך,
לזה בשרשרת, רשמו את הנושאים ואת שמות
כמו בדוגמה(.

השירים בטבלה) משימות אתגר:

קבעו מראש מהו הנושא ההתחלתי של השרשרת

שלכם ומהו הנושא הסופי, נסו להגיע אל הנושא הסופי דרך כמה שיותר שירים שונים.
ניתן גם לחזור אל הנושא הראשון...
ניתן גם להחליט שכל השירים חייבים להיות של
אותו זמר... או אותו משורר...

ניתן גם להעביר את רשימת השירים לחבר
ולבקש ממנו לזהות את מילות הקשר בין
השירים...

ניתן גם להעביר את רשימת השירים בנפרד
מרשימת המילים ולבקש לסדר את השירים לפי
סדר המילים המקשרות...)רק לשים לב שצריך
להיות קשה, ולכן להימנע משירים שהמילה
מופיעה בהם(.

שם השיר נושא / מילה מקשרים
אמא יקרה לי הורים
ילד של אבא אבא
לאבא שלי יש סולם בובה
בובה זהבה חושך
באנו חושך לגרש אש
אש לב
הלב שלי ים
מול הים סע
סע לאט חקלאות
שיעור מולדת ציור

ציור יונים

יונה עם עלה של זית שלום
סאלאם

סדנת אומן

חנוך פיבן הוא אומן שיצר בערוץ
החינוכית את סדנת האומן שלו,
לציור באמצעות חפצים.

וזו ההזדמנות שלנו ללמוד ממנו איך
עושים זאת:

• בחרו דמות שאתם מכירים)בני
משפחה, אישיות חשובה, דמות
בדיונית, בעל חיים(.

• ערכו את רשימת המאפיינים

שלה)מאפייני אופי, דיבור או
מאפיינים חיצוניים כמו מראה(.
• מצאו פריטים בבית שמסמלים
את המאפיינים שמצאתם

)שנותנים להם ייצוג – חפצים,
כלים, פירות וירקות וכל פריט
יצירתי אחר(.

• הרכיבו מהפריטים את הדמות.

• צרו גלריית דמויות.

מודדים את העולם:

אורך / רוחב

משימות פשוטות משימות מורכבות

מדדו את גודל הצעד שלכם (כיצד תעשו
זאת?)

הציעו חמש אפשרויות שונות למדידת הצעד שלכם.

מדדו את בצעדים את המרחק בין החדר
שלכם לחדרים אחרים בבית.

הציגו את המרחקים בטבלה.

ערכו טבלה ובה מידות הנעליים, החולצה והמכנסיים של כל בני המשפחה.

הציגו את המידות בגרף עמודות בציור או באמצעות מדבקות.

צאו אל פתח הבית, מדדו באמצעות צעדים מאה מטרים מפתח הבית אל כיוון שתבחרו
– מה מצאתם בקצה המרחק?

ערכו את המשימה כמה פעמים, בכמה
כיוונים שונים.

מדדו באמצעות חבל או סרט באורך של 50 ס"מ את אורך החדר שלכם ואת רוחבו.

מצאו מידע על קנה מידה. שרטטו את צורת החדר בהתאם לקנה מידה.

מדדו באמצעות החבל את הסלון ואת
הרהיטים בו (או כל חדר אחר שתבחרו).

שרטטו שירטוט מפורט של הסלון בביתכם או כל חדר אחר.
בשלב הבא נסו לשרטט מפה מלאה של
הבית.

ערכו מדידות אורך נוספות כאוות נפשכם והציגו אותן (גובה? מרחק?)

בכל סוגי המדעים וגם בתחומים
אחרים אנו עורכים מדידות: אנחנו
צריכים להכיר את מידת הנעליים
שלנו או החולצה כדי לרכוש בגדים
מתאימים, אנחנו צריכים להכיר את
המרחק מעיר לעיר כדי לחשב
מסלולי נסיעה ועלויות של דלק
(ואם ניתן לחסוך), אנחנו מודדים
את הגובה שלנו כדי לבדוק את
קצב הגדילה, ועכשיו אפילו הגבילו
אותנו בשמירת מרחק מהבית (מאה
מטרים ואולי חמש מאות...). אז בואו
נכיר שיטות מדידה ונתרגל אותן.

מודדים את העולם:

נפח

מה אפשר לעשות עם ארכימדס?

לצפות בפרק של שרגא ביש-גדא

למצוא את כל האריזות במטבח ולבדוק מהו הנפח של כל אחת מהן (לפי הכיתוב), לערוך טבלה ולסדר את המוצרים בהתאם לנפח.

לערוך את הניסוי של ארכימדס:
כוס פלסטיק שקופה מלאה במים עד מחציתה (סמנו את הקו באמצעות טוש) לאסוף מהגינה כמה אבנים קטנות
להכניס אבן אל הכוס ולמדוד את גובה עליית המים (סמנו את הקו החדש באמצעות הטוש)
מודדים באמצעות סרגל את המרחק בין הקו הראשון שסומן לקו השני. חוזרים על הניסוי ומכניסים כל אבן בנפרד.
עורכים טבלת תוצאות לגבי כל אבן.
מעלים מסקנות: איזו אבן היא בעלת הנפח הגדול ביותר? איזו בעלת הנפח הקטן ביותר?
כותבים דו"ח ניסוי

מודדים צורות הנדסיות מוגדרות (קובייה, תיבה):
קחו קוביה או קופסה
מדדו את האורך, את הגובה ואת הרוחב.
הכפילו את המשתנים וקבלו את הנפח (שימו לב ליחידות המידה)

ערכו את המדידות גם על גופים הנדסיים גדולים יותר (ארון, שידה, מיטה)

לכל חומר יש נפח, זהו
המקום שהחומר תופס בכל
מצב צבירה.

את אופן מדידת הנפח גילה
ארכימדס.

השיטה שלו היא הזדמנות
לעריכת שלל ניסויים במטבח,
בחדר השינה או באמבטיה...

האם תצליחו למדוד את הנפח
של גופכם?

מופעי הירח

שאלות חקר על הירח
1. כיצד נוצר הירח של כדור הארץ? מתי הדבר התרחש? ממה הירח עשוי?
2. מדוע נקרא הירח גם לבנה או סהר?
3. מהן מידות הירח? מהו מרחקו מכדור הארץ? בכמה זמן הוא מקיף את כדור הארץ ומה אורך המסלול שהוא עושה?
4. כיצד משפיע הירח על כדור הארץ מבחינה גאוגרפית? הביאו דגומאות.
5. כיצד משפיע הירח על יצורים חיים בכדור הארץ? הביאו דוגמאות.
6. כיצד מושפע לוח השנה העברי על הירח?
7. בשנת 1969 נחת האדם הראשון על הירח. יש הטוענים כי עקבותיו עדיין
שם. הסבירו מדוע.

8. מהו ליקוי לבנה וכיצד מתרחש?
9. כיצד נוצר ומופץ אור הירח?
10. ישנם סיפורים ואגדות רבים הקשורים בירח, מצאו וספרו על אחד.

ערכו יומן למעקב אחר מופעי
הירח, עקבו אחר הירח באופן
יומיומי במשך חודש לפחות.
ציירו מידי ערב בפנקסכם את
צורת הירח.
בתום המעקב הוסיפו
הסברים על הירח בהתאם
לשאלות המצורפות.
כך יהיה לכם ספרון מדע על
הירח אותו אתם יצרתם
בעצמכם!

לומדים לקדד

רעיון האניגמה
ממציאים שפה באמצעות מכונת אניגמה:

חותכים דף לבן לשתי רצועות ארוכות.
מחלקים את הרצועה ל-22 חלקים
בכל חלק רושמים אות על פי סדר הא-ב
רצועה אחת צבעו בצבע זוהר, זוהי רצועת הקריאה
רצועה שנייה השאירו בצבע לבן, זוהי רצועת הקידוד
מול כל אות ברצועה אחת מניחים אות אחרת ברצועה השנייה)דוגמה: א-ת, ב-ש, ג-ר...(.
כעת תוכלו לכתוב מכתב מקודד שרק אתם תבינו ותוכלו להעביר מסרים סודיים לחברים שלכם.
למשל: אם נציב את הרצועה כמו בדוגמה: א-ת, ב-ש, ג-ר...

המשפט: אני אוהב אותך
בשפת האניגמה: תטמ תפצש תפאל

א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת

ת ש ר ק צ פ ע ס נ מ ל כ י ט ח ז ו ה ד ג ב א

שחקו עם האניגמה, כתבו משפטים או סיפורים ונסו לשנות בכל פעם את הקידוד, על מנת שלא תיתפסו...

קידוד או הצפנה הוא המרת
תוכן למערכת סימנים אחרת,
המסווה את התוכן המקורי
ומאפשרת את פענוחו רק
באמצעות הכרת השיטה בה
בוצעה ההמרה... כך ניתן
להעביר מסרים סודיים
באמצעות יונת דואר או מכתב
בבקבוק...

העבירו לחברים את המכתב
שיצרתם והניחו להם לנסות
לזהות את הצופן ולתרגם את
המכתב.

בשפת ה-ב'

בשפת ה-ב'
מאזינים לשיר אבניבי
מהי החוקיות בשפת ה-ב'? האם הצלחתם לזהות אותה?
כתבו את שמכם בשפת ה-ב'
כתבו סיפור קצר בשפת ה-ב'
האם תוכלו לפתח שפת אות אחרת על פי החוקיות שהכרתם? אולי שפת ה-ג' או שפת ה-ד'? אגניגי?

כשההורים שלכם היו קטנים
הם נהגו לדבר עם חבריהם
בשפת ה-ב'... הם עשו זאת
כדי שההורים שלהם לא יבינו
על מה הם מדברים.
בשפה זו נכתב גם השיר

הזוכה באירוויזיון בשנת 1978

להיות מומחה

בהרחה

מצטרפים לצוות המריחים...

חישבו, מדוע צריכים צוות ולא מסתפקים במריח אחד? מדוע סומכים על אפם של בני אדם לזיהוי מפגעי ריח?

יוצאים החוצה ועומדים במקום במשך 10 דקות
עוצמים את העיניים ומריחים!

זמן ההרחה הוא 20-3- שניות
ממלאים את הטבלה על פי הדירוגים:

למשרד להגנת הסביבה יש

צוות מיוחד, עבודתו הוא
להריח ולזהות ריחות מסוגים

שונים ועוצמות ריח מסוגים
שונים וזאת כדי לאמוד

ולהעריך מפגעי ריח בסביבה

(זבל, תעשייה, ביוב). הצוות

נקרא "צוות מריחים".

בואו ננסה להכיר את

המקצוע המוזר הזה...

מיקום: ____________ עוצמת
הריח

הטון
ההדוני

אופי הריח

מיקום1:

מיקום 2:

מיקום 3:

עוצמת הריח:

0 – אין ריח
1 – חלש מאוד
2 – חלש
3 – בינוני
4 – חזק
5 – חזק מאוד
6 – בלתי נסבל

הטון ההדוני (רמת הנעימות):
4 – נעים
3
2
1 – לא מורגש
- 1
-2
-3
4- - לא נעים

אופי הריח

איזה ריח זה מזכיר לכם, למה
הריח דומה? (קפה, בושם,
זבל, שריפה...)

לנשום קצת טבע

מה אפשר לעשות?

לצפות בציפורים, לצייר או לתאר את הציפור ולערוך דו"ח צפרות

לאסוף עלים בצורות שונות, להניח אותם מתחת לדף ולעבור בעדינות עם עיפרון עד לקבלת הדפס של העלה – נסו למצוא מהן צורות העלים.

לחפש ולערוך רשימה או לצלם סימנים ועקבות שמעידים על הימצאות בעלי חיים בסביבה הקרובה – בסוף ניתן להכין מגדיר סימנים מצולם.

לערוך מעקב אחר חיית המחמד שלי: לאורך היום, אחת לחצי שעה, להביט בכלב, בחתול או בדג שלכם ולרשום מה הוא עושה או לצלם אותו (סוג תצפית כזה מיושם במחקרים של חוקרי בעלי חיים), כך ניתן לסווג התנהגויות ולבחון מה עושה בעל החיים לאורך היום.

להקליט קולות בחצר, לחזור הבייתה ולערוך רשימת רעשים, כמה מהם של בעלי חיים? כמה מהם של בני אדם? מה ניתן ללמוד מהרשימה?

לערוך מעקב אחר חלקת מעקב קבועה: בחרו מקום בגינה, גדרו אותו באמצעות סרט והציבו שלט: "חלקת מעקב למחקר". צלמו את חלקת המעקב מידי יום בשעה קבועה, בחרו מדדים (כמו אורך גבעול, מספר פרחים, מספר עלים...) ואספו אותם מידי יום. האם ניתן לראות שינוי בחלקת המעקב לאורך תקופת המדידה? כיצד תסבירו את השינויים?

בנו מתקני האכלה לציפורים (זה ממש פשוט) – צלחת עם מים, כמה פירור לחם. איצטרובל שבין קשקשיו מרחו חמאת בוטנים או טחינה ופזרו עליהם זרעים שונים. הציבו את המתקנים במקומות שונים וצפו, נסו לזהות אילו ציפורים מגיעות ומהו המזון האהוב עליהן ביותר?.

חרקים ופרוקי רגליים נמצאים כמעט בכל מקום. נסו למצוא אותם – בבית, בחצר, על הצמחים או על האדמה – צלמו אותם, נסו להגדיר אותם, כתבו הסבר קצר, וצרו מגדיר חרקים בסביבת
הבית.

גם בעיר וגם בכפר יש טבע,
הוא פשוט נראה קצת אחרת
בכל מקום... ועדיין, יש לנו
הזדמנות עצומה להכיר אותו.

אני וגופי

טבלת מעקב אכילה ופעילות יומית... מה אכלתי
בבוקר?

מה

אכלתי
בצהריים?

מה אכלתי
בערב?

עשיתי

פעילות...
(מתונה/עצימה)

כמה שעות
ישנתי

בלילה?

כמה שעות

מסך לאורך
היום?

תשומת לב לגוף בימים אלה
היא חשובה מאוד!

תזונה נבונה, שמירה על
היגיינה ופעילות גופנית יכולות לעזור לשמור גם על הבריאות
וגם על הריכוז והחוסן שלנו.

כ"ה/ניסן/תש"ף

• ערכו מעקב במשך שבוע אחר
הפעילות שלכם, האכילה ושעות
השינה.

• מה חשיבות הנתונים שתאספו?
• מה ניתן ללמוד מהטבלה?
• מה הייתם רוצים לשפר ביחס
לנתונים בטבלה?
• ערכו שיחה עם ההורים והציעו

הצעות לשיפור הנתונים.

איזה יום נפלא

קמתם בבוקר או רגע לפני
השינה...

בבוקר: ערכו רשימה של
חמישה דברים מצוינים שיקרו
לכם היום.

בערב: ערכו רשימה של

חמישה דברים מעולים שקרו
לכם היום.